

OCENE — ZAPISKI — POROČILA — GRADIVO

ŠE ENKRAT O KRAJEVNEM IMENU *MAVHINJE*

Linu Legiši v spomin

Koliko je imenoslovno raziskovanje tvegano in zamudno, lahko pokaže naš primer. Ko je Bezljaj (SVI II, 10 p.g. *Malešnica*) spregovoril o krajevnem imenu *Mavhinje* v devinsko-nabrežinski občini, je gotovo poznal zapis 1494 *Meichensell* (Kos, Urbarji slovenskega Primorja II, Ljubljana 1954) in morda še kak novejši zapis: le preblisk strokovno podprtje intuicije ga je lahko usmeril k antroponimu **Malechъ*, da je v njem našel izvir našega krajevnega imena. Ko sem sam trideset let pozneje pripravljal prispevek Antropotoponimi sloveni sul Carso za zbornik videnske univerze (Est Europa I, Udine 1984), sem se oprl na italijansko obliko tega imena *Málchina*, da sem popravil Bezljaja in se rajši navezel na antroponim **Málechina*, izpeljan iz prejšnjega z obrazilom *-ina* za slovenska moška imena, ki je bil posebno tvoren na slovenskem Zahodu. Tedaj nisem dvomil, da spadajo *Mávhinje* med prvotna prebivalska imena na *-jane*.

Danes razpolagam z obilnim gradivom, ki me sili k iskanju nove rešitve. Naj najprej nanizam nove podatke. Iz zgodovinskih virov razpolagam s 1578 *Meichensella*, *Meichenseller Supp* (nemško zapisan Urbario della Signoria di Duino, A. C. Amministrativi di Gorizia, fasc. 48, Državni arhiv v Trstu), 1714 *Maugena* in 1715 *Maugina* (Liber Ius Mortuorum, Župnijski arhiv v Devinu), 1819 *Mauchigna* (katastrske mape Gemeinde Mauchigna, Arhiv Ufficio Tecnico Erariale, Trst), 1853 *Mavhinja* (P. Kozler, Zemljovid slovenske dežele), 1876 *Maphinje* (Uredba zemljишčnega davka, Zravenščna mapa Mavhinje, Arhiv Ufficio Tecnico Erariale, Trst), 1917 *Mauchinie* (karta 1 : 100.000 Istituto Geografico Militare), 1962 *Málchina* (karta 1 : 25.000 Istituto Geografico Militare).

V jeseni 1986 sem sam zbral na terenu še naslednje žive oblike: imenovalnik krajevnega imena *Mávhinje* (informatorji v samem Mavhinjem, v Devinu in Šempolaju), *Mághinje* (informatorji v Slivnem in Medji vasi); rodilnik (*i*z *Mávhinj* (Mavhinje, Slivno, Medja vas), *'z Máuhanj* (Šempolaj) poleg (*i*z *Máuhnjeja*, mestnik *u Máuhnjén* (Mavhinje, Šempolaj, Slivno, Devin, Medja vas). Pri vseh informatorjih se prebivalska imena glasijo soglasno *Máuhanjci*, *Máuhnjeke*, *máuhnanski*.

Na prvi pogled je jasno, kako daleč je akulturacija, ki so jo vsilila množična občila, že pustošila pri zavesti domačinov, ki prodajajo oblike *Máuhinje*, (*i*z *Máuhinj* kot narečne: v zahodnem delu tržaške province je akulturacija povzročila že razpad narečja. Pravo odkritje predstavljajo zame oblike s pridevnško sklanjavijo krajevnega imena. Ko sem pozorno izprševal informatorje v vasi sami, v vseh, ki se skoraj dotikajo Mavhinjega (Šempolaj, Slivno) in v nekoliko bolj oddaljenih vaseh (Devin, Medja vas), kakšno je razmerje med obema vrstama oblik (množinska ženska : edninska srednja), se je moj vtis kmalu sprevergel v gotovost: pod pritiskom množičnih občil danes že prevladuje ženska množinska sklanjatev, a v spominu in praksi vseh obstoji tudi edninska srednja sklanjatev ne samo kot starina (obliko so rabili starejši), temveč kot dvojnica (obliko rabimo tudi mi ob oni drugi), pravzaprav kot privilegirana narečna oblika (ko govorimo po domače, nam uide ta oblika).

S tem je zgodovina imena dejansko pojasnjena. Tip *Máohinje*, *iz Máuhinj* je mlajša analogična oblika po zgledu davnih prebivalskih imen na *-jane*. Zgodovinski zapisi izpričujejo najprej **Máuhanje sēlo* (1494, 1578), toda vsi zapisi iz 18. in 19. stoletja kažejo na vzporeden obstoj ženskega imena **Máuhanja (vas)*, za katerim se je v tem stoletju zgubila vsaka sled v živi jezikovni praksi, medtem ko je oblika srednjega spola še žilava.

Ob teh ugotovitvah je težko izhajati iz imena človeka **Malechъ*, saj bi pričakovali **Malehovo selo* ali **Malehova vas*; izhajanje iz **Málechina* pa nam dovoljuje izvajati iz njega prvotno **Málehin-je selo* ali **Málehin-ja (vas)*.

Pavle Merkù
Trst